

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-110

28 NİSAN DÜNYA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GÜNÜ

Dünya Sendikalar Birliği tarafından 1996 yılında "28 Nisan İş ve Meslek Hastalıklarından Ölen ve Yaralanan İşçileri Uluslararası Anma Günü" olarak belirlenmiştir. 2003 yılının Haziran ayında yapılan Uluslararası Çalışma Konferansında sendikaların talebi üzerine, 28 Nisan Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından, "Dünya İş Sağlığı ve Güvenliği Günü " olarak ilan edilmiştir (1). Dünya İş Sağlığı ve Güvenliği Günü'nde etkinliklerin temelinde kutlama değil anma olmalıdır.

28 Nisan etkinliklerin öncülüğünü sürdüren, meslek hastalıkları ve iş kazalarının önlenmesine yönelik çalışmaları da sürdüren Uluslararası Çalışma Örgütü (UÇÖ, International Labour Organization, ILO) 1919 yılında Milletler Cemiyeti (Birleşmiş Milletler) bünyesinde faaliyetine başlamış, 1946 yılında bir uzmanlık kuruluşu haline gelmiştir (2).

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün verilerine göre; her yıl yaklaşık olarak 2,3 milyon kişi iş kazaları ve meslek hastalıkları nedeniyle hayatını kaybetmektedir. Her yıl yaklaşık olarak 313 milyon ölümcül olmayan kaza meydana gelmektedir, 160 milyondan fazla kişide mesleki ve işle ilgili hastalık görülmektedir. **Her 15 saniyede bir, bir işçi işle ilgili kaza veya hastalıktan ölmektedir. Her 15 saniyede bir, 153 işçi işle ilgili kaza geçirmektedir.** Ekonomik açıdan bakıldığında, ülkelerin yıllık gayri safi yurt içi hasıla miktarının yaklaşık %4'ten fazlasını iş kazaları ve meslek hastalıklarının bir sonucu olarak kaybedildiği tahmin edilmektedir. Ayrıca istatistikler 18- 24 yaşındakilerin erişkinlere göre iş yerinde daha ciddi kaza olmasının daha muhtemel olduğunu göstermektedir (3).

28 Nisan etkinliklerinde iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin sorunların büyüklüğüne ve işle ilgili ölüm ve yaralanma sayısını azaltmaya yardımcı olabilecek bir güvenlik ve sağlık kültürüne dikkat çekilmektedir. Dünyanın birçok yerinde ulusal makamlar, sendikalar, işveren örgütleri, güvenlik ve sağlık uygulayıcılarının bu tarihte etkinlikler düzenlediği uluslararası bir bilinçlendirme kampanyasıdır (1).

Etkinliklerde iş kazaları ve meslek hastalıklarının bütün dünyada önlenmesi teşvik edilmelidir. Bu kapsamda, iş kazalarına ve meslek hastalığına karşı işyerlerinde koruyucu önlemlerin alınmasını sağlamak, çalışanlarda, işverenlerde, hükümetlerde ve sendikalarda bu konuda sağlık ve güvenlik kültürünü oluşturmak amaçlanmalıdır. (1)

Dünya İş Sağlığı ve Güvenliği Günü'nün 2016 yılı teması "İşyerinde stresle mücadele" olarak belirlenmiştir. Yapılan çalışmalarda işe bağlı stres ve neden olduğu hastalıkların giderek arttığı, Avrupa ülkelerinde en az 40 milyon çalışanın bu hastalıklarla mücadele ettiği belirtilmiştir. İşe gelememe nedenlerinin 5-6. nedeninin stres ve ilişkili hastalıkların oluşturduğu; ABD'de 2012'de çalışanların %12-16'sinin değişik derecelerde bu patolojilerden etkilendiği ifade edilmiştir. Artan bu stres yükünün kişilerin sağlığını kalp-damar hastalıkları, kas-iskelet sistemi hastalıkları, tükenme sendromları , depresyon ve anksiyete, intiharlardaki artış şeklinde kendini gösterdiği, öbür taraftan kişilerin davranışsal durumlarında; alkol tüketimi ve ilaç bağımlılığı, sigara tüketiminin artması, sağlıksız diyetler, yetersiz fiziksel aktiviteler ve uyku sorunlarında artış şeklinde kendini gösterdiği saptaması yapılmıştır (4).

1. http://www.ilo.org/safework/events/safeday/WCMS_316480/lang--en/index.htm (Erişim Tarihi:25.04.2016)
2. <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=16118> (Erişim tarihi : 27.04.2016)
3. <http://www.ilo.org/global/topics/safety-and-health-at-work/lang--en/index.htm> (Erişim tarihi : 25.04.2016)
4. <http://www.ilo.org/safework/events/safeday/lang--en/index.htm> (Erişim Tarihi:25.04.2016)